

Jak ulżyć rządowi i uratować budżet

Woda, jak wiadomo z lekcji przyrody, podlega prawu grawitacji, płynąc z miejsc wyżej położonych na leżące niżej. I strasznie trudno ją przekonać do pozostania w bezruchu, zawsze gdzieś wycieknie, przecieknie i popłynie dalej. Stąd biorą się potoki, strumienie, rzeczki, a w końcu duże rzeki, pracowicie toczące swoje wody w kierunku morza.

To powszechne prawo wydaje się jednak nieznane licznym specjom od gospodarki wodnej i tzw. melioracji, według których każdą rzekę należy co jakiś czas „wyczyścić”, „odmulić”, „udroźnić” i ogólnie „wyremontować”, inaczej płynąca nią woda zatrzyma się i nie popłynie dalej. Udrażnianie wód wymaga środków i to niemałych, żeby je otrzymać z budżetu, a najlepiej z kasy Unii, trzeba przygotować i zatwierdzić dokumenty o charakterze planów. Właśnie najważniejsze z nich, przygotowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i Zarządy regionalne - aktualizacje Planów Gospodarowania Wodami dla poszczególnych dorzeczy na lata 2015–2021, Plany Zarządzania Rysikiem Powodziowym oraz Program Wodno-Środowiskowy Kraju - od początku tego roku podlegały społecznym konsultacjom.

W projektach Planów Gospodarowania Wodami przedstawiono między innymi listy ponad 600 inwestycji, jakie miałyby być zrealizowane, mimo ich szkodliwego oddziaływania na wody, ze względu na rzekomy „nadrzędny interes społeczny”. A jest to tylko wierzchołek góry inwestycji planowanych w najbliższych latach do wykonania, bo dla większości takiego oddziaływania w ogóle nie zidentyfikowano. W imię ochrony przed powodzią „udroźnieniem”, skutkującym przyspieszeniem spływu wód, mają być objęte setki niewielkich rzeczek i strumieni. W samym tylko woj. świętokrzyskim spośród inwestycji tego rodzaju, proponowanych w aktualizacji PGW, 56 planowanych jest na ciekach lub źródłowych odcinkach rzek o długości mniejszej niż 15 km. Ich łączny koszt to „tylko” kilkaset milionów złotych. Jeżeli zostaną wykonane, woda popłynie szybciej, bo o to przecież chodzi i zwiększy się zagrożenie powodzią na większych rzekach, do których spływają.

Ale tym zajmą się już całkiem inne plany, dotyczące realizacji inwestycji za równie „drobne” kwoty, wszak straty powodziowe powodowane spływającą tak sprawnie wodą, mają być niemałe. Na przykład projekt Planu Zarządzania Rysikiem Powodziowym regionu wodnego Warty szacuje wysokość średnich rocznych strat powodziowych na Warcie i jej dopływach, na około 65,6 mln zł. Wydawałoby się, że to sporo, ale, żeby je ograniczyć, proponuje się nakłady na realizację działań technicznych w wysokości... 4,2 mld zł, w tym 1,3 mld do roku 2021. Nawet gdyby, co oczywiście nie jest możliwe, powstała infrastruktura zredukowała straty do zera, to środki wydane w najbliższych latach zwróciłyby się za lat... 64. A kwota 4,2 mld to tylko jeden region wodny. Co można by za nią zbudować? Na przykład kilkanaście nowoczesnych szpitali.

A może by tak zostawić rzeki w spokoju? Zrozumieć wreszcie, że jeśli nie wydamy miliardów na przyspieszenie spływu wód w górze dorzeczy, nie trzeba będzie wydawać kolejnych na zabezpieczenie przed powodzią w dole? Czy to jest rozumowanie bardzo skomplikowane, wykraczające ponad możliwości pojmowania świata przez przeciętnego decydenta? Drawa i Płociczna w Drawieńskim Parku Narodowym, zupełnie nie „udrażniane”, ciągle płyną i co najważniejsze - niczego nie zalewają. Może więc są pieniądze, dziesiątki miliardów złotych, na szpitale, szkoły, żłobki, przedszkola, dworce kolejowe i co tam sobie jeszcze wymarzymy? Może wystarczyłoby ich nie marnotrawić na bzdurne i szkodliwe przyrodniczo projekty hydrotechniczne? Chyba że, co bardzo prawdopodobne, chodzi o coś zupełnie innego.

Andrzej Jermaczek

SPRAWOZDANIE Zarządu Klubu z działalności w roku 2014

CZŁONKOWIE KLUBU

W dniu 31 grudnia 2014 roku Klub liczył 683 członków.
W roku 2014 w szereg Klubu wstąpiło 15 osób. Statystyka osób pochodzących z poszczególnych województw przedstawiała się następująco:
dolnośląskie 35 osób, kujawsko-pomorskie 11, lubelskie 3, lubuskie 152, łódzkie 18, małopolskie 14, mazowieckie 20, opolskie 6, podkarpackie 1, podlaskie 4, pomorskie 21, śląskie 20, świętokrzyskie 3, warmińsko-mazurskie 9, wielkopolskie 321, zachodniopomorskie 41.
Bieżącą składkę opłaciło 179 osób.

KOŁA TERENOWE

W ramach struktur organizacyjnych Klubu w roku 2014 działalność prowadziły cztery koła terenowe: pilskie, wolsztyńskie, poznańskie i jurajskie. Oprócz podejmowanych lokalnie interwencji Koła prowadziły samodzielne prace terenowe oraz były organizatorem spotkań i imprez związanych z ochroną przyrody.

PROJEKTY OCHRONY PRZYRODY

W ramach prac z zakresu czynnej ochrony przyrody realizowano następujące projekty:

1. „Ochrona muraw kserotermicznych w Polsce – teoria i praktyka”. Projekt realizowany od 1 stycznia 2010 r. Współfinanso-

wany przez Life+ i NFOŚiGW. W marcu 2014 r. definitywnie zakończono realizację projektu. Jego realizacja w 2014 obejmowała próby wykupienia kolejnych gruntów z cennymi murawami kserotermicznymi, dopilnowanie zatwierdzenia planów ochrony dla stworzonych w ramach przedsięwzięcia PZO oraz planu ochrony dla rezerwatu Słoneczne Wzgórze, a także przygotowanie raportu końcowego.

2. „Kontynuacja ochrony ekosystemów mokradłowych w Puszczy Drawskiej”. Zakończono realizację kilkuletniego projektu, w ramach którego usunięto inwazyjny gatunek obcy - tawułę kutnerową – z ok. 40 ha, zablokowano odpływ wody z torfowisk w 8 punktach, usunięto naloty brzozy z ok. 11 ha,

Budowa zastawki na mechowisku w Kosobudkach przez uczestników warsztatów praktycznej ochrony torfowisk zorganizowane w ramach projektu „Ochrona torfowisk alkalicznych (7230) w młodoglacjalnym krajobrazie Polski północnej” - lipiec 2014.

Fot. Dorota Horabik

założono system monitoringu poziomu wody na ok. 50 torfowiskach. Projekt podsumowano publikacją książkową.

3. „Ochrona torfowisk alkalicznych (kod 7230) w młodoglacjalnym krajobrazie Polski północnej”. Projekt zakłada czynną ochronę najważniejszych z punktu widzenia ochrony przyrody i najcenniejszych obszarów torfowisk alkalicznych Polski północnej w 29 obszarach Natura 2000 (86 obiektów o łącznej powierzchni blisko 1000 ha). Projekt realizowany jest w partnerstwie z RDOŚ Gdańsk i RDOŚ Olsztyn. Realizację projektu rozpoczęto we wrześniu 2012 r. W roku 2014 zrealizowano następujące zadania:

- zakupiono łącznie 16 ha gruntów,
- utworzono 2 rezerваты w ramach partnerstwa z RDOŚ w Gdańsku – Kruszynek i Mechowiska Sulęczyńskie, a dla Mechowi-

ska Radość i Kruszyńka opracowano projekty planów ochrony tych rezerwatów,

- pierwszą część działań ochronnych (koszenia i wycinki) na części obiektów obejmujących łączną powierzchnię ok. 50 ha koszeń i ok. 40 ha wycinek,
- rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowo-technicznej budowy zastawek na wszystkich obiektach, gdzie było to planowane,
- rozpoczęto opracowywanie dokumentacji przyrodniczej na potrzeby sporządzenia projektów planów ochrony 11 rezerwatów,
- uzyskano wymagane zgody na przeprowadzenie montażu urządzeń regulujących poziom wody zakłócony przez istnienie tam bobrowych,
- przeprowadzono zbiór części wegetatywnych i generatywnych skalnic

torfowiskowej na potrzeby wykonania badań genetycznych oraz namnożenia w warunkach in vitro, które w sezonie 2015 pozwoli wsiedlić te osobniki i wzmocnić populację,

- opracowano dokument na temat możliwości akumulacji węgla przez torfowiska alkaliczne.

4. „Ochrona torfowisk alkalicznych (kod 7230) południowej Polski”. Analogiczny projekt do realizowanego w Polsce północnej. Zakłada czynną ochronę najważniejszych z punktu widzenia ochrony przyrody i najcenniejszych obszarów torfowisk alkalicznych Polski południowej, w 24 obszarach Natura 2000 (97 obiektów o powierzchni od kilku arów do kilkudziesięciu ha). Projekt realizowany jest w partnerstwie z Gorczańskim Parkiem Narodowym, instytucją współfinansującym (oprócz funduszu Life+ i NFOŚiGW) jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Realizację projektu rozpoczęto we wrześniu 2014 r. Prace skupiały się na roz-

poznaniu własności gruntów, na których mają być realizowane działania z zakresu czynnej ochrony, wstępnych ustaleniach z właściwymi nadleśnictwami oraz regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska. W ramach projektu w roku 2014 zakupiono sprzęt służący do obserwacji hydrologicznych i analiz wody (urządzenia rejestrujące wahania poziomu wody wraz z piezometrami, kompaktowa, modułowa stacja meteorologiczna z transmisją danych GPRS, misa ewaporometryczna, lizymetr z systemem pomiaru i rejestracji ilości odcieku, zestaw pompowy, sonda EC do pomiaru zasolenia w glebie, przenośny miernik wieloparametrowy z elektrodami) oraz sprzęt do koszeń (tj. ciągnik kompaktowy – typu sadowniczo-ogrodniczego, dwa specjalistyczne ciągniki (kosiarki) jednoosiowe, przyczepa do ciągnika (kosiarki) jednoosiowego, przyczepa samochodowa do przewozu ciągnika kompaktowego, oraz 6 wykaszarek spalinowych), które mają służyć również w przyszłości do kontynuacji działań ochronnych.

Fot. Magdalena Makles

Wycinka zakrzewień na torfowisku w ramach warsztatów praktycznej ochrony torfowisk.

5. „Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania zabytkowego budynku XVIII w. karczmy sądowej w Uniemyślu – „Uniemyśl, karczma sądowa (XVIII w.): kompleksowy remont, etap IV – wymiana stolarki okiennej i izolacje przeciwwilgociowe” – projekt dofinansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Dziedzictwo Kulturowe z priorytetu 1: ochrona zabytków. W roku 2014 wstawiono komplet 34 drewnianych okien i wykonano brakujące izolacje przeciwwilgociowe w części murowanej zabytku. Dokonano również kompleksowego uprzątnięcia otoczenia karczmy, w tym wszelkich odpadów budowlanych.

6. Społeczny nadzór zarządzania najcenniejszymi lasami w Polsce. W projekcie jesteśmy partnerem Pracowni Na rzecz Wszystkich Istot, Oddział Podlaski. Wniesiono uwagi do projektów planów ochrony i zadań ochronnych: Wigierskiego, Magurskiego, Tatrzańskiego, Świętokrzyskiego i Poleskiego Parku Narodowego. Wniesiono uwagi do projektów planów urządzenia lasu nadleśnictw Tuczno, Człopa, Lutowiska i Stuposiany. Zorganizowano ogólnopolskie warsztaty dla przyrodników, kształtujące zrozumienie gospodarki leśnej i ochrony ekosystemów leśnych, oraz umiejętności trafnego formułowania uwag i wniosków do nich.

Wszystkie powyższe projekty, z wyjątkiem ochrony muraw kserotermicznych i ochrony torfowisk Puszczy Drawskiej, będą kontynuowane w roku 2015.

W roku 2014 prowadzono monitoring efektów projektów zrealizowanych i zakończonych w latach poprzednich oraz podejmowano działania w kierunku ich utrzymania.

DZIAŁALNOŚĆ ROLNO-ŚRODOWISKOWA

Klub kontynuował rozpoczętą przed laty działalność ochroniarską w ramach prowadzonego gospodarstwa rolnego w Owczarach oraz posiadanych i dzierzawionych gruntów. W Owczarach kontynuowano wypas muraw kserotermicznych i hodowlę owiec, prowadzono założoną w 2004 roku szkółkę starych odmian drzew owocowych oraz kolekcję zachowawczą chwastów. W roku 2014 rozpoczęto nowy cykl realizacji programu rolnośrodowiskowego w ramach różnych wariantów pakietu 4 i 5 (ochrona siedlisk i zagrożonych gatunków ptaków) obejmujących murawy kserotermiczne w dolinie Odry (głównie w okolicach Owczar, Zatonii Dolnej i Cedyni), łąki w Koźminku, łąki nad Obrą, łąki i torfowiska nad Iłanką k. Torzymia i torfowiska nad Pliszką w Kosobudkach. Część gruntów, z uwagi na wprowadzone niekorzystne zmiany związane z tzw. degeneracyjnością, wydzierżawiono. Łącznie programem rolnośrodowiskowym objęto ponad 90 ha gruntów - głównie muraw kserotermicznych, różnego typu łąk i torfowisk.

OPRACOWANIA I EKSPERTYZY

W roku 2014 Klub prowadził prace terenowe na potrzeby kilkunastu opracowań, na zlecenie różnych instytucji. Były to:

- Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL) w Drawieńskim PN (DPN);
- Monitoring ptaków wodnych i błotnych na obszarze Drawieńskiego PN (kontynuacja projektu rozpoczętego w roku 2011;

w 2014 zamknięcie terenowej części projektu i raport podsumowujący prace);

- Inwentaryzacja ornitologiczna obszaru Natura 2000 „Bory Dolnośląskie” (GDOŚ);
- Inwentaryzacja pomników przyrody na terenie województwa lubuskiego (MGGP);
- Wykaz obszarów chronionych od wód zależnych (PectoreEko);
- Plany Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000:

Fot. Dorota Horabik

Badanie torfu na jednym z obiektów projektu „Ochrona torfowisk alkalicznych (7230) w młodoglacjalnym krajobrazie Polski północnej” – Mielęcın Bukowo w Puszczy Drawskiej, czerwiec 2014.

Spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru „Opolska Dolina Nisy Kłodzkiej”.

Fot. Patryk Chapiński

Spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy w ramach PZO dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą w Nadl. Wymiarki - październik 2014.

Fot. Dorota Horabik

- * Bory Chrobotkowe koło Bytomca PLH080048 (RDOŚ Gorzów Wlkp.),
- * Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032 (RDOŚ Gorzów Wlkp.),
- * Wilki nad Nysą PLH080044 (RDOŚ Gorzów Wlkp.),
- * Dolina Skrwy Lewej PLH140051 (Uniwersytet Technologiczno – Przyrodniczy w Bydgoszczy),
- * Opolska Dolina Nisy Kłodzkiej PLH 160014 (RDOŚ Opole),
- * Żywocickie Łęgi PLH 160019 (RDOŚ Opole),
- * Przylęk nad Białą Głuchołaską PLH 160016 (RDOŚ Opole).

Na zlecenie RDOŚ w Warszawie Klub sporządził oraz uzupełnił 14 planów ochrony rezerwatów w województwie mazowieckim.

W roku 2014 kontynuowaliśmy i jednocześnie zakończyliśmy prace na potrzeby sporządzenia dwóch planów ochrony parków narodowych: Ujścia Warty (w tym obszarze Natura 2000) wspólnie z firmą MGGP z Krakowa oraz Drawieńskiego Parku Narodowego (w tym planu zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej i Lasy Puszczy nad Drawą) wspólnie z firmą Taxus z Warszawy.

Na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wlkp. opracowano i wydrukowano broszurę informacyjną „Plany zadań ochronnych w pigułce na przykładzie obszarów Natura 2000 w województwie lubuskim”.

Na zlecenie Transprojektu Gdańskiego wykonano opracowanie: Inwentaryzacja wybranych elementów przyrody na potrzeby decyzji środowiskowej dla modernizacji wału p-1 rzeki Odry gm. Głogów i Kotla.

Fot. Dorota Horabik

Spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy w ramach PZO dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe koło Bytomca w Nadl. Cybinka - wrzesień 2014.

EDUKACJA I PROMOCJA OCHRONY PRZYRODY

Klub był organizatorem kilkunastu imprez i spotkań odbywających się w Stacji w Owczarach oraz Stacji Terenowej w Uniemyślu.

W Owczarach tradycyjnie odbywały się cykliczne spotkania, szkolenia i zajęcia edukacyjne:

- w lutym warsztaty szczepienia drzewek owocowych,
- w kwietniu - Wiosenne Spotkanie z Łąką (ok. 30 uczestników),
- w lipcu - Letnie Spotkanie z Łąką (ok. 60 uczestników) i warsztaty ceramiczne,
- we wrześniu – Jesienne Spotkanie z Łąką (ok. 50 uczestników).

W ramach działalności Stacji Terenowej w Uniemyślu zorganizowano kilka imprez i zajęć edukacyjnych, w tym:

- tradycyjna wiosenna impreza – Tropienie wiosny w Uniemyślu. W 2014 r. w ramach imprezy odbyła się wycieczka szlakiem

Natura 2000 Góry Kamienne oraz warsztaty z art-recyklingu. Wzięło w nich udział 27 osób,

- dzień otwartych domów przysłupowych – cykliczna impreza na trójstyku Polski, Czech i Niemiec, w trakcie której właściciele domów przysłupowych zapraszają do ich zwiedzania. Organizator – Kraina Domów Przysłupowych. Sudecka Stacja KP bierze udział w imprezie już od kilku lat. W roku 2014 w spotkaniu udział wzięły 34 osoby,
- europejskie dni dziedzictwa – Sudecka Stacja Terenowa Klubu w Uniemyślu była na liście zabytków do odwiedzenia, jako jeden z unikatowych domów przysłupowych. W spotkaniu udział wzięło 38 osób,
- spotkanie z mieszkańcami wsi Uniemyśl i sympatykami Stacji, podczas którego opowiedzieliśmy o działalności Klubu, przedstawiliśmy dotychczasowy przebieg remontu karczmy i dyskutowaliśmy

Fot Ewa Drewniak

Wiosenne Spotkanie z Łąką w Owczarach - kwiecień 2014.

Zajęcia edukacyjne w Owczarach dla najmłodszych.

Fot Ewa Drewniak

Jesienne Spotkanie z Sadem w Owczarach 27.09.2014.

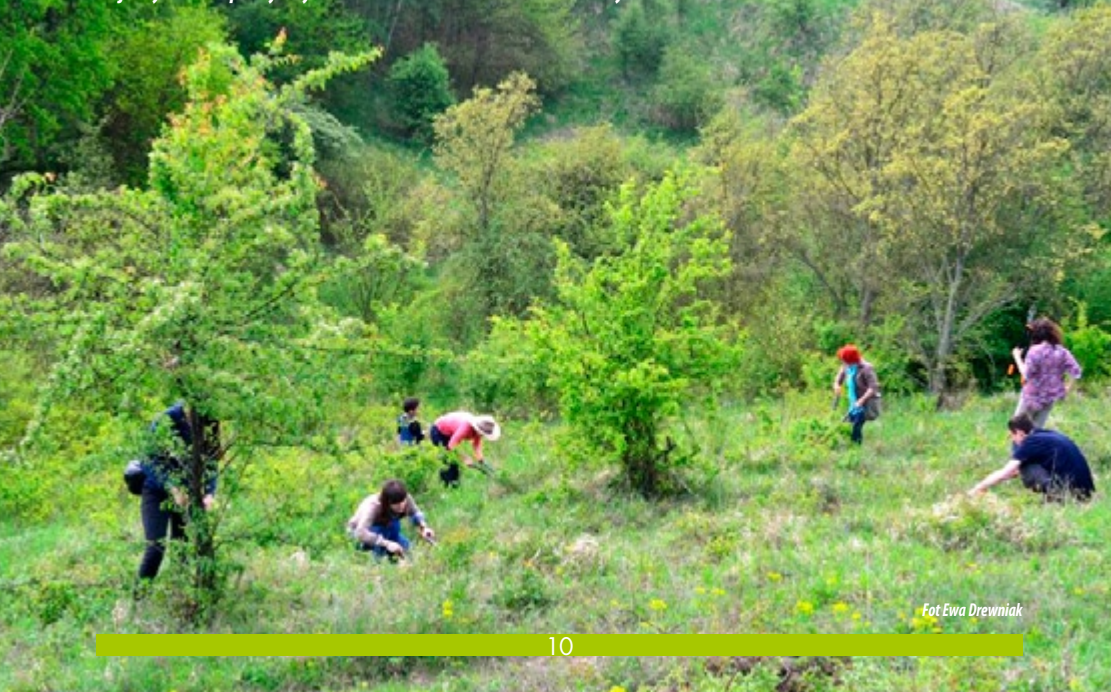
Fot Ewa Drewniak

Druga edycja akcji Mural Muzeum Łąki w Owczarach.

Fot Ewa Drewniak

Akcja wycinki ekspansywnych zarośli na murawach kserotermicznych w Owczarach.

Fot Ewa Drewniak

Zjazd Klubu Przyrodników - luty 2014.

Fot. Dorota Horabik

o perspektywach rozwoju karczmy oraz regionu. W spotkaniu udział wzięło 55 osób,

- historyczna inscenizacja sądu wiejskiego w karczmie sądowej – Sudeckiej Stacji KP. Udział w inscenizacji wzięło ponad 150 osób!
- spotkanie z sową w Uniemyślu – pierwsze spotkanie w ramach założonego przez KP Kółka Przyrodniczego skupiającego dzieci i młodzież z Uniemyśla i okolic,
- wizyta gości z Białorusi w składzie przedstawicieli białoruskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz dyrektorów teatrów białoruskich i właścicieli obiektów zabytkowych.

W ramach działalności Stacji dodatkowo podjęto działania mające na celu poprawę warunków siedliskowych na torfowisku przejściowym k. Uniemyśla (poprzez wycięcie kilkunastu świerków i nalotu kruszyny na pow. ok. 0,5 ha – w ramach mini Funduszu KP, z udziałem 10 wolontariuszy. Działanie było

kontynuacją prac prowadzonych przez Klub „Ochrona i odtwarzanie zagrożonych siedlisk hydrogenicznnych w Sudetach Środkowych” dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz NFOŚiGW, przy udziale Lasów Państwowych.

Pracownik Stacji brał udział w zimowych liczeniach nietoperzy w Sudetach, zorganizowanych przez PTPP proNatura w ramach projektu „Podkowiec+” oraz w obozie obrączkowania ptaków „Bukówka” w Sudetach Środkowych.

W lutym w Łagowie zorganizowano XXXII Zjazd Klubu. W kwietniu odbyła się sesja naukowa pt. „Dzikość, pierwotność, naturalność – czy jeszcze ważne w ochronie przyrody?”, w której uczestniczyło ok. 60 osób.

W ramach realizowanych projektów Klub zorganizował kilka spotkań, konferencji i warsztatów.

W marcu zorganizowano XXXII Lubuski Konkurs Przyrodniczy dla uczniów szkół pod-

Fot. Dorota Horabik

Zjazd Klubu Przyrodników - luty 2014.

stawowych i gimnazjów, w którym wzięło udział około 100 uczniów z 20 szkół. W kwietniu, w Świebodzinie odbył się także etap ponadregionalny Konkursu współorganizowany z PTOP „Salamandra”.

W lipcu, na torfowisku Kosobudki w dolinie Pliszki Klub zorganizował warsztaty z zakresu czynnej ochrony torfowisk. Zajęcia obejmowały praktyczne wykonanie drewnianych zastawek oraz usuwanie nalotów drzew z powierzchni torfowiska. W warsztatach udział wzięło 14 osób.

W roku 2014 Klub kontynuował konkursy na tzw. mikroprojekty wspierane ze środków utworzonego MiniFunduszu niewielkich projektów dotyczących aktywnych działań na rzecz ochrony przyrody. W roku 2014 w ramach funduszu dofinansowano miniprojekty pt.:

1. Czynna ochrona muraw kserotermicznych Góry Gipsowej.

2. Czynna ochrona torfowiska przejściowego koło Uniemyśla.
3. Czynna ochrona polan Wierzejskich II (zakup kosy spalinowej).
4. Działania ochronne w kolonii nocka dużego we wsi Krzywa.
5. Działania ochronne w kolonii nocka dużego w Zielonowie.

Klub prowadził serwis internetowy. W roku 2014 na stronie kp.org.pl odnotowaliśmy ok. 45 tys. odwiedzin pochodzących z kilkudziesięciu krajów. Najwięcej gości zagranicznych pochodziło z Niemiec, Wielkiej Brytanii, USA, Brazylii i Holandii. Z terenu Polski odnotowano 42,5 tys. wizyt. W czołówce miast, z których pochodziły osoby odwiedzające naszą stronę znalazły się: Warszawa, Poznań, Kraków, Wrocław i Szczecin.

W roku 2014 Klub był stale obecny na portalu społecznościowym Facebook.

W serwisie e-mailowym „Wiadomości KP” ukazało się kilkadziesiąt informacji na temat

aktualnych wydarzeń i problemów ochrony przyrody. Wiadomości KP prenumerowało ponad 1100 osób.

Klub powiększył o kilkadziesiąt pozycji zbiory biblioteczne.

Pracownicy Klubu, jako zaproszeni goście uczestniczyli w roli prelegentów w kilkunastu spotkaniach oraz imprezach poświęconych ochronie przyrody i edukacji przyrodniczej organizowanych przez różne instytucje oraz organizacje.

WYDAWNICTWA

Wydano książkę Ryszarda Kulika „Człowiek wobec natury - psychologia ochrony przyrody”, 4 zeszyty biuletynu Bociek oraz 4 zeszyty Przeglądu Przyrodniczego.

Opolski Urząd Marszałkowski wydał przygotowaną przez Klub książkę „Ochrona i odtwarzanie naturalnego charakteru rzek i dolin rzecznych na przykładzie rzeki Stobrawy”.

ORGANIZACJA PRACY

Na koniec roku 2014 Klub zatrudnił 22 osoby, spośród których większość (19 osób) stanowili specjaliści z zakresu ochrony przyrody (biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, geologii). W ramach realizowanych zleceń oraz projektów Klub zatrudnił ok. 30 osób w oparciu o umowę o dzieło.

INTERWENCJE I UCZESTNICTWO

Podobnie jak w latach poprzednich Klub aktywnie włączał się w procedury administracyjne oraz procesy opiniowania różnych aktów prawnych związanych czy mających istotny wpływ na ochronę przyrody. W roku 2014 kontynuowano zaangażowanie interwencyjne w ok. 100 sprawach w różnych

miejscach w Polsce i bieżące opiniowanie projektów dokumentów, aktów prawnych itp.

Kontynuowano zaangażowanie w działalność CEEWeb (sieć organizacji na rzecz różnorodności biologicznej w Europie środkowo-wschodniej) i jej aktywności.

W roku 2014 Klub wystąpił ze Związku Stowarzyszeń na Rzecz Odpowiedzialnego Leśnictwa (FSC).

Pracownicy Klubu brali udział w pracach różnych instytucji, gremiów naukowych czy organizacji pozarządowych, których zadaniem było m.in. opiniowanie, opracowanie wytycznych i wskazówek do zarządzania oraz planowania ochrony przyrody.

Członkowie Klubu i pracownicy brali udział w wielu seminariach, konferencjach i sesjach naukowych, w tym międzynarodowych, poświęconych ochronie przyrody.

Pracownicy Klubu udzielili telefonicznie, pocztą elektroniczną lub osobiście kilkuset porad i wskazówek dotyczących ochrony przyrody.

Pracownicy Klubu brali udział w: Procesie Biogeograficznym dla regionu alpejskiego i w zorganizowanych przez CEEWeb warsztatach dotyczących lasów w ramach tego procesu, w pracach Grupy Roboczej ds. Zarządzania Obszarami Natura 2000 przy Dyrekcji Generalnej Środowisko KE, pracach grupy roboczej ds. wytycznych „Natura 2000 a Leśnictwo” organizowanych przez DG ENVI KE, warsztatach dot. Prośrodowiskowego Rolnictwa w Serbii organizowanych przez CEEWeb. Uczestniczyli w międzynarodowej konferencji dotyczącej ochrony torfowisk wysokich zorganizowanej w ramach projektu LIFE na torfowisku Aukštumala w delcie Niemna na Litwie oraz w pracach przygotowawczych do międzynarodowej aplikacji dotyczącej ochrony torfowisk w krajach bałtyckich i w Polsce.

Rospuda.

Fot. Filip Jarzombkowski

SPRZĘT, GRUNTY ORAZ INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W roku 2014 Klub sprzedał dwa samochody terenowe, jednocześnie dokonał znaczących zakupów środków trwałych w postaci:

- ciągnika ogrodniczo-sadowniczego,
- 2 ciągników jednoosiowych (kosiarek),
- samochodu terenowego typu pickup,
- przyczepy samochodowej,
- 6 wykaszarek – kos spalinowych,
- kompleksowej stacji meteorologicznej,

- 2 komputerów typu laptop,
- 2 komputerów polowych z GPS,
- innego, drobnego sprzętu biurowego.

W ramach realizowanego projektu ochrony torfowisk alkalicznych w Polsce północnej Klub wykupił ok. 15 ha gruntów położonych w 2 obiektach – Sulęczyńskie Mechowiska (gdzie utworzono już rezerwat przyrody) i Dolina Rospudy, gdzie rozpoczęliśmy starania o utworzenie rezerwatu.

Rez. Mechowiska Sulęczyńskie.

Fot. Robert Stanińko

Działania Klubu Przyrodników Koło Poznańskie w 2014 roku

W ubiegłym roku Klub Przyrodników Koło Poznańskie (KPKP) działał w wielu obszarach.

Jednym z nich była czynna ochrona płazów realizowana od 6 lat.

W roku 2014 pomagaliśmy płazom dostać się do miejsc rozrodu przy ulicy Lutyckiej (przy finansowym wsparciu Zarządu Dróg Miejskich; w bieżącym sezonie przenieśliśmy 580 płazów z 7 gatunków - głównie żaby z grupy zielonych, oraz brunatnych, a także grzebiuszki). Łącznie od początku akcji przenieśliśmy 5858 płazów z 11 gatunków (od 2009 r.). Kolejne stanowiska to ulica Wrzesińska (657 os. z 2 gatunków, dominacja ropuchy szarej), oraz ulica Krzesiny (353 os. z 5 gatunków, dominacja ropuchy szarej). Obie lokalizacje obsługiwane były przez wolontariuszy z Koła Naukowego Przyrodników UAM. Ponadto działania rozszerzyliśmy o jedną nową lokalizację na ul. Strzeszyńskiej, gdzie prowadzony był monitoring śmiertelności i interwencyjne przenoszenie płazów. Na powyższe działania uzyskaliśmy stosowne zezwolenia z RDOŚ. Członkowie naszego koła wystąpili na studenckiej konferencji herpetologicznej przedstawiając wpływ ul. Lutyckiej na rozmieszczenie żab brunatnych w dolinie Bogdanki jako podsumowanie kilkuletnich badań.

Ponadto kontynuowaliśmy przy finansowym wsparciu Urzędu Miasta Poznania projekt *Atlas płazów Poznania*. Wyniki są dostępne online na stronie ArcGIS (<http://arcgis/1HTK5re>, ryc. 1). Każdy zainteresowany może zobaczyć gdzie na terenie miasta można znaleźć określone gatunki płazów oraz jaki jest potencjalny zasięg ich migracji od zbiornika rozrodczego. Projekt ma na celu inwentaryzację miejsc rozrodu płazów na terenie miasta i poznanie składu gatunkowego zasiedlających je populacji płazów. W konsekwencji ma umożliwić uwzględnianie potrzeb ekologicznych tej, a przy okazji także innych grup zwierząt w procesach planistycznych. Podsumowanie projektu znalazło się w artykule w nr 2/2014 Przeglądu Przyrodniczego.

Przygotowaliśmy projekt uchwały powołującej obszar chronionego krajobrazu (OChK) na terenie gminy Stęszew o nazwie „Dolina Samicy Stęszewskiej i korytarze ekologiczne koło Dębna” i jest on obecnie na etapie rozpatrywania przez urząd gminy.